

በለኢትዮጵያ ፡ ቤተሰብ ፡ ሕግ ፡ ጥያቄዎች ።

ክጅርጅ ፍቅራት ።

የኢትዮጵያ ፡ ሕግ ፡ መጽሐፍትን ፡ የሚያነቡ ፡ ከሚቀጥሉት ፡ በሺፆፆ፭፯ ፡ የትምህርት ፡ ዓመት ፡ ከታተሙት ፡ ከፀሐፊው ፡ ሃያ ፡ አራት ፡ የኢትዮጵያ ፡ ቤተሰብ ፡ ሕግ ፡ ጥያቄዎች ፡ ለተመረጡት ፡ ጥያቄዎች ፡ የተጻፈ ፡ መልስ ፡ ለመጽሐፍ ፡ በመስጠት ፡ የሕግ ፡ ዕውቀታቸውንና ፡ ለሕጋዊ ፡ ጥያቄዎች ፡ መልስ ፡ የመስጠት ፡ ችሎታቸውን ፡ እንዲገምቱ ፡ (እንዲፈትኑ) ፡ ተጋብዘዋል ። በአግርኛም ፡ ሆነ ፡ በእንግሊዝኛ ፡ ተጽፎ ፡ ለመጽሐፍ ፡ የተሰጠ ፡ በእያንዳንዱ ፡ ጥያቄ ፡ ብልጫ ፡ ያሳየው ፡ መልስ ፡ በታህሣሥ ፡ ሺፆፆ፭፯ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ይወጣል ፡ ተብሎ ፡ በሚገመተው ፡ የመጽሐፍ ፡ ዘጠነኛ ፡ እትም ፡ ላይ ፡ ይወጣል ። መልሶቹ ፡ ከመስከረም ፡ ፮ ፡ ቀን ፡ ሺፆፆ፭፯ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በፊት ፡ መስጠት ፡ አለባቸው ። እያንዳንዱ ፡ መልሱ ፡ ለእትም ፡ የተመረጠለት ፡ ተካፋይ ፡ አንድ ፡ መልሱ ፡ የሚወጣበትን ፡ መጽሐፍትና ፡ አምስት ፡ የመልሱ ፡ ሌላ ፡ እትሞች ፡ በነፃ ፡ ይወስዳል ። ለአራቱም ፡ ጥያቄዎች ፡ እጅግ ፡ በጣም ፡ አጥጋቢ ፡ መልሶችን ፡ ለሚሰጥ ፡ ተካፋይ ፡ የዓመቱን ፡ መጽሐፍት ፡ እትም ፡ subscription ፡ አንድ ፡ መልሶችን ፡ የሚወጣበትን ፡ መጽሐፍትና ፡ የማንኛውንም ፡ የታተመ ፡ መልስ ፡ የፀሐፊውን ፡ ሌላ ፡ እትሞች ፡ በነፃ ፡ ያገኛል ፡ (ይወስዳል) ። ተካፋዮች ፡ ሁሉንም ፡ ጥያቄዎች ፡ እንዲመልሱ ፡ አይገደዱም ።

አንደኛ ፡ ጥያቄ ፤

የፍትሐ ፡ ብሔርን ፡ ሕግ ፡ የጻፈው ፡ ባለሞያ ፡ ፕሮፌሰር ፡ ሬይ ፡ ዴቪድ ፡ እንዳላየው ፤ በጋብቻ ፡ የሚገኘው ፡ ዝምድና ፡ ጋብቻው ፡ ሲፈረስ ፡ ያልቃል ፡ (ይጠፋል) ፡ የሚለውን ፡ የሕጉን ፡ ረቂቅ ፡ (ንድፍ) ባልታወቀ ፡ ምክንያት ፡ ጋብቻው ፡ ቢፈረስም ፡ ዝምድናው ፡ ይኖራል ፡ እንዲል ፡ ፓርላማው ፡ ቀይርታል ፤ አንቀጽ ፡ ፳፻፶፭ን ፡ ተመልከት ።²

የፓርላማው ፡ ቅየራ ፡ በነዚህ ፡ መስመሮች ፡ ላይ ፡ ምን ፡ ምን ፡ ውጤቶችን ፡ አስከትሏል ።

- ፩) ቀለብ ፡ የመስጠት ፡ ግዴታዎች ።
- ፪) ቀለብ ፡ የመስጠት ፡ ግዴታዎች ።

* የቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ዩኒቨርሲቲ ፡ የሕግ ፡ ፋክልቲ ።

1. እር ፡ ዴቪድ ፡ ፊል ፡ ድሯ ፡ ደ ፡ ላ ፡ ፋሚል ፡ ዳን ፡ ለኮድ ፡ ሲቪል ፡ ኢትዮጵያ ፡ (ሚላን ፡ ጉፍሬ ፡ እ.አ.አ. ፲፱፻፷፮ ፡ ዓ ፡ ም) ፡ ገጽ ፡ ፶፩ ፡ የግርጌ ፡ ግስታዎች ፡ ፩ ፡ ይመለከቱል ።

2. ቁጥር ፡ ፳፻፶፭ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፡—

ቁ. ፳፻፶፭ ፡ የጋብቻ ፡ ዝምድና ፡ መጨረሻ ።

ዝምድናውን ፡ ያስተኘው ፡ ጋብቻ ፡ ቢፈረስም ፡ በጋብቻ ፡ የተገኘው ፡ የቀጥታ ፡ ዝምድናና ፡ የጉን ፡ ዝምድና ፡ መተላለፍ ፡ እንደጸና ፡ ይኖራል ። (እዚህ ፡ ላይ ፡ መገንዘብ ፡ ያለብን ፡ የዚህ ፡ ቁጥር ፡ የድሮ ፡ አርእስት ፡ ከቀጥሎ ፡ ጽሑፍ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ጋር ፡ የሚቃረን ፡ ሆኖ ፡ ላለ ፡ በግዴታሽነት ፡ ሳይታረም ፡ መቅረቱን ፡ ነው ።

ሁለተኛ ፡ ጥያቄ ፡

በጸሐፊው ፡ ኮሚቴ ፡ (codification commission) በፍትሐ ፡ ብሔር ፡ ሕግ ፡
ውስጥ ፡ የተጨመረው ፡ አንቀጽ ፡ ፳፻፶፪ ፡ ቀድሞ ፡ ፳፻፲፫ ፡ ተደራራቢ ፡ ያደርገዋል ።

፩) ይህ ፡ ተደራራቢ ፡ ነው ፡ የሚባለው ፡ አባባል ፡ ልክ ፡ ነው ፡ ወይስ ፡ ልክ ፡ አይደለም ፡ ለምን ፡

፪) የቁባት ፡ ውርስ ፡ የሕግ ፡ ተቃራኒ ፡ ነው ። በማለት ፡ በሕግ ፡ የፈረሰ ፡ ቢሆንና ፡ (አንቀጽ ፡ ፳፻፷፮)⁴ ፡ የተጣሰው ፡ ሕግ ፡ አንቀጽ ፡ ፳፻፲፫ ፡ ቢባል ፡ ይህ ፡ ዓይነቱ ፡ ውሳኔ ፡ ልክ ፡ ነው ፡ ወይንስ ፡ ልክ ፡ አይደለም ፡ ለምን ፡

፫ኛ ፡ ጥያቄ ፡

የፀሐፊው ፡ ኮሚቴ ፡ (codification commission) ፕሮፌሰር ፡ ሬኔ ፡ ዴቪ ፡ በአቀረቧቸው ፡ ረቂቅ ፡ አንቀጾች ፡ ላይ ፡ ብዙ ፡ ጥገናዎችንና ፡ ጭመራዎችን ፡ አድርጎል ። በፍትሐ ፡ ብሔር ፡ ሕግ ፡ ውስጥ ፡ በኮሚቴው ፡ የተጨመረውን ፡ አንቀጽ ፡ ፳፻፳፮ ፡ ይኸውም ፡ «ጋብቻው ፡ ለሚያስከትለው ፡ ውጤት ፡ የሩካቤ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት ፡ በእውነት ፡ መፈጸሙ ፡ ወይም ፡ በግምት ፡ ተፈጽሟል ፡ መባሉ ፡ አይደለም» ፡ የሚለው ፡ ከሚከተሉት ፡ ጋር ፡ እንዴት ፡ እንዳጣጣሙ ፡ (አብረው ፡ እንዲሄዱ) ፡ ማድረግ ፡ እንችላለን?⁵

፩) በኮሚቴው ፡ የተጨመረው ፡ አንቀጽ ፡ ፳፻፺፩ ፡⁶ (ሐ) እንደሚሰጠው ፡ ስለሚያገቡት ፡ ሰው ፡ የሩካቤ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት⁷ ፡ ማድረግ ፡ አለመቻል ፡ የሚደረገው

3. የእነዚህ ፡ ቁጥሮች ፡ ጽሑፎች ፡ እንደሚከተሉት ፡ ናቸው ፡—
 ቱ. ፳፻፲፫ = የጋራ ፡ ሀብት ፡ እንዲኖር ፡ ስለመደረጉ ።
 ከጋብቻው ፡ ውጭ ፡ በግብረ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት ፡ መኖር ፡ በዚህ ፡ አካላት ፡ በሚኖሩት ፡ ሌትና ፡ ወንድ ፡ መካከል ፡ የጋራ ፡ ሀብት ፡ እንዲላቸው ፡ እያስቆጥራቸውም ።
 ቱ. ፳፻፶፪ = ለመንግሥት ፡ ስለ ግብተላለፍ ።
 ዘመዶች ፡ የሌሉ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ የሚኾ ፡ ሀብት ፡ ወራሽነቱ ፡ ለመንግሥት ፡ ይተላለፋል ።
4. በቁጥር ፳፻፳፮ ፡ ንኡስ ፡ ቁጥር ፡ ፩ ፡ ያለው ፡ ጽሑፍ ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ፡—
 (፩) አንድ ፡ የኑሃዚ ፡ ቃል ፡ ለሕግ ፡ ወይም ፡ ለመልካም ፡ ጠባይ ፡ ተቃራኒ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ፈራሽ ፡ ነው ።
5. ከዚህ ፡ በላይ ፡ በግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፩ ፡ የተጠቀሰውን ፡ ደቪድ ፡ ገጽ ፡ ፶፭ ፡ ማስታወሻ ፡ ፱ ፡ ይመለከቷል ። በቁጥር ፡ ፳፻፳፮ ፡ ያለው ፡ ጽሑፍ ፡ የሚለው ፡—
 ቱ. ፳፻፳፮ = የሩካቤ ፡ ሥጋው ፡ ግንኙነት ፡ መፈጸም ።
 ጋብቻው ፡ ለሚያስከትለው ፡ ውጤት ፡ የሩካቤ ፡ ሥጋው ፡ ግንኙነት ፡ በውነት ፡ መፈጸሙ ፡ ወይም ፡ በግምት ፡ ተፈጽሟል ፡ መባሉ ፡ አስፈላጊ ፡ አይደለም ።
6. እዚያው ፡ ገጽ ፡ ፶፭ ፡ የአግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፳፻ ፡ የቁጥር ፡ ፳፻፺፩ ፡ ጽሑፍ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፡—
 ቱ. ፳፻፺፩ = (፪) የተወሰኑ ፡ ምክንያቶች ።
 ማንኛውም ፡ መሳሳት ፡ የማይሆን ፡ ሆኖ ፡ ሞኖ ፡ መሳሳት ፡ የሚባሉት ፡—
 (ሐ) በሚያገቡት ፡ ሰው ፡ ጤና ፡ ወይም ፡ ሰውነት ፡ መሳሳት ፡ ያገቡት ፡ ሰው ፡ ደቆ ፡ ሥጋ ፡ የያዘው ፡ ወይም ፡ የሩካቤ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነትን ፡ ለመፈጸም ፡ የማይችል ፡ ሆኖ ፡ ሊገኝ ፡ ነው ።
7. በአግርጌ ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈውን ፡ ይመለከቷል ።

ሰህተት ፡ ዋና ፡ ስህተት ፡ ነው ፡ (በእንቀጽ ፡ ፮፻፲፰ ፡ መሠረት ፡ ጋብቻው ፡ እንዲፈረስ ፡ በቂ ፡ ምክንያት ፡ ይሆናል)።

፩) በኮሚቴው ፡ የረቀቀው ፡ (የተጻፈው) እንቀጽ ፡ ፮፻፲፰ ፡ (፫)። ስለሚለው ፡ የሕጋዊ ፡ ጋብቻ ፡ መፍረስ ፡ የሚመሠረተው ፡ ከሌሎች ፡ ምክንያቶች ፡ ሌላ ፡ በሩካቤ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት ፡ መፈጸም ፡ ነው ።

አራተኛ ፡ ጥያቄ ፡

በፕሮፌሰር ፡ ዴቪድ¹⁰ ፡ እንደተገለጠው ፡ ለፀሐፊው ፡ ኮሚቴ ፡ (codification commission) የቀረበው ፡ የረቀቅ ፡ እንቀጽ ፡ በጋብቻ ፡ ላይ ፡ ጋብቻን ፡ ከጋብቻ ፡ ውጭ ፡ በግብረ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት ፡ የመኖርን ፡ መብት ፡ ሰጠው ፡ ኮሚቴው ፡ ይህን ፡ እንቀጽ አልተቀበለውም ፡ ምንም ፡ ምክንያቶች ፡ አልተጻፉም ፡ አለመቀበሉ ፡ ከነዚህ ፡ ነገሮች ፡ እንዲሁ ፡ ማለት ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ።

፪) የፍትሕ ፡ ብሔር ፡ ሕግ ፡ እንቀጽ ፡ ፮፻፳፰ ፡ ከእንቀጽ ፡ ፫፻፲፱፻፵፮(፩)¹¹ ጋር ፡ ተጣምሮና ፡ የወንጀለኛ ፡ መቅጫ ፡ ሕግ ፡ እንቀጽ ፡ ፮፻፲፰¹² በጋብቻ ፡ ላይ ፡ ጋብቻን ፡ ቢከ

- 8. የቁጥር ፡ ፮፻፲፰ ፡ ጽሑፍ ፡ የሚለው ፡—
 - ቁ. ፮፻፲፰ ፡ ስሕተት ።
 - (፩) ግንም ፡ ሰው ፡ ከዋና ፡ ስሕተት ፡ የተነሳ ፡ ጋብቻ ፡ ያደረገ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ጋብቻው ፡ እንዲፈረስለት ፡ ዳኞቹን ፡ ለመጠየቅ ፡ ይችላል ።
 - (፪) ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ የሚሆነው ፡ ጥያቄ ፡ ስሕተቱን ፡ ከወቀበት ፡ ቀን ፡ እንሥተ ፡ በሚቀጥለው ፡ (ሰደስት) ፡ ፮ ፡ ወር ፡ ውስጥና ፡ በግናቸውም ፡ አኳኋን ፡ ጋብቻው ፡ ከተፈጸመበት ፡ በሚከተሉት ፡ ፮ ፡ (ሁለት) ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ካልቀረበ ፡ ፈራሽ ፡ ይሆናል ።
- 9. ከዚህ ፡ በላይ ፡ በግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፩ ፡ የተጠቀሰውን ፡ ዴቪድ ፡ ገጽ ፡ ፶፪ ፡ የግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፳፯ ፡ መጨረሻ ፡ ያለውን ፡ ይመለከታል ። የቁጥር ፡ ፮፻፲፰ ፡ ንሑስ ፡ ቁጥር ፡ ፫ ፡ ጽሑፍ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፡
 - (፫) በተለይም ፡ ዳኞቹ ፡ የሚመለከቱት ፡ የተጋቢዎቹን ፡ በቅን ፡ ወይም ፡ በመጥፎ ፡ ልቡና ፡ መሆን ፡ ሩካቤ ፡ ሥጋ ፡ መፈጸሙን ፡ ወይም ፡ አለመፈጸሙን ፡ ያሉም ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ከፈረሰው ፡ ጋብቻ ፡ የተወለዱትን ፡ ልጆች ፡ ጥቅምና ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ የሆኑትን ፡ የሥነተም፡ ወገኖችን ፡ ጥቅም ፡ ነው ።
- 10. ከዚህ ፡ በላይ ፡ በእግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፩ ፡ የተመለከተውን ፡ ዴቪድ ፡ ገጽ ፡ ፶፮ ፡ የእግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፵፯ ፡ ይመለከታል ።
- 11. የእነዚህ ፡ ድንጋጌዎች ፡ ጽሑፎች ፡ እንደሚከተሉት ፡ ናቸው ፡—
 - ቁ. ፳፻፳፩ ፡ በጋብቻ ፡ ላይ ፡ ጋብቻ ፡
 - እንደ ፡ ሰው ፡ አስቀድሞ ፡ በጋብቻ ፡ የተሰበረ ፡ ከሆነ ፡ ጋብቻው ፡ እስካለ ፡ ድረስ ፡ ሁለተኛ ፡ ጋብቻ ፡ ለማድረግ ፡ አይችልም ።
 - ቁ. ፫፻፲፱፻፵፮ ፡ የተሻሩ ፡ የቀድሞ ፡ ሕጎች ።
 - (፩) ግልጽ ፡ የሆነ ፡ ተቃራኒ ፡ ድንጋጌ ፡ ከሌለ ፡ በቀር ፡ በዚህ ፡ በፍትሕ ፡ ብሔር ፡ ሕግ ፡ ውስጥ ፡ ለተመለከቱት ፡ ጉዳዮች ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ በልማድ ፡ ወይም ፡ ተጽፎው ፡ ይሠራባቸው ፡ የነበሩት ፡ ደንቦች ፡ ሁሉ ፡ ይህ ፡ የፍትሕ ፡ ብሔር ፡ ስለተተካ ፡ ተሸረዋል ።
- 12. የወንጀለኛ ፡ መቅጫ ፡ ሕግ ፡ ቁጥር ፡ ፮፻፲፰ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፡—
 - ቁ. ፮፻፲፰ ፡ በጋብቻ ፡ ላይ ፡ ጋብቻ ፡ ስለማድረግ ።
 - (፩) ሕግ ፡ የሚያጽናው ፡ ዐይነት ፡ በጋብቻ ፡ ሥርዓት ፡ ግዴታ ፡ ታስሮ ፡ በሚገኝበት ፡ ጊዜ ፡ የፊተኛው ፡ የጋብቻ ፡ ሥርዓት ፡ ሳይፈረስ ፡ ወይም ፡ ሳይሻር ፡ ከሌላ ፡ ሌት ፡ ጋር ፡ ሆነ ፡ ብሎ ፡ የጋብቻ ፡ ሥርዓት ፡ የፈጸመ ፡ ሰው ፡
 - በእስራት ፡ ወይም ፡ ነገሩ ፡ ከገደ ፡ በሆነ ፡ ጊዜና ፡ በተለይም ፡ አድራጊው ፡ እውነተኛውን ፡ ሁኔታ ፡ በመሰወር ፡ ከርሱ ፡ ጋራ ፡ አዲሱን ፡ የጋብቻ ፡ ሥርዓት ፡ የምትፈጽመውን ፡ ሌት ፡ በማታ ፡ ለል ፡ ያገባ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እስከ ፡ አምስት ፡ ዓመት ፡ ለመድረስ ፡ በሚችል ፡ ጽኑ ፡ እስራት ፡ ይቀጣል።
 - (፪) ሚስት ፡ ያላገባ ፡ ሰው ፡ በጋብቻ ፡ ሥርዓት ፡ ግዴታ ፡ ታስሮ ፡ የምትገኝ ፡ ሌት ፡ መሆንዋን ፡ ከዚያች ፡ ሌት ፡ ጋራ ፡ የጋብቻ ፡ ሥርዓት ፡ የፈጸመ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በእስራት ፡ ይቀጣል ።
 - (፫) ከሁለቱ ፡ ጋብቻ ፡ አንዱ ፡ እስከፈረሰ ፡ ወይም ፡ እስከ ፡ ተሻሩ ፡ ድረስ ፡ የወንጀሉ ፡ ክር ፡ ይርጋ ፡ ዘመን ፡ እይቆጠርም ።

ለክሱም፣ ቅሉ፣ የሺፀፀፀፀ፣ ዓ፡ ም፡ የቃዲያስና፣ የናቢያስ፣ ደርጎች፣ ላይ፣¹³ የወጣው፣ ድንጋጌ፣ በጋብቻ፣ ላይ፣ ጋብቻን፣ የሚፈጽሙትን፣ ተጋቢውች፣ ጋብቻ፣ (እስላሞች) ሕጋዊ፣ ሆኖ፣ እንዲቆይ፣ ያደርገዋል።

፪) በጋብቻ፣ ላይ፣ ጋብቻዎች፣ እንኳን፣ ሕጋዊ፣ ጋብቻዎች፣ ሊሆን፣ ይቅርና፣ ከጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነት፣ የሚሰጠውን፣ ሕጋዊ፣ ውጤቶችን፣ እንዳይሰጡ፣ መከለስል፣ አለባቸው፣ (እነሱም፣ በአንቀጽ፣ ፯፻፲፬፣ ፯፻፲፭፣ ፯፻፲፮፣ የተጠቀሱት፣ ናቸው ።)¹⁴

፫) ሳይቀበሉት፣ የቀረው፣ አንቀጽ፣ የተጋነነ፣ ነበር፣ ምክንያቱም፣ ለእንደዚህ፣ ዓይነት፣ ውጤቶች፣ ብዙዎቹ፣ በጋብቻ፣ ላይ፣ ጋብቻዎች፣ በአንቀጽ፣ ፯፻፳—፯፻፶

(፩) ለጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነትን፣ ለመኖር፣ የተሰጠው ትርጓሜ፣ ሙሉ፣ ለሙሉ፣ ያሟላሉ።¹⁵

፬) ጋብቻው፣ በመጨረሻ፣ ጽኑ፣ እንዲሆን፣ ከሚያስችሉት፣ ሁኔታዎች፣ በቀር፣ (አንቀጽ፣ ፯፻፲፫)፣¹⁶ በጋብቻ፣ ላይ፣ ጋብቻ፣ የሚያስቀጣጣ፣ ፍቺ፣ እስካስከተለ፣ ድረስ፣

13. የቃዲያዎችና፣ የናኤባዎች፣ ጉባዔ፣ ቤት፣ የተቋቋመበት፣ አዋጅ፣ ቁጥር፣ ጅጃ፣ ፲፱፻፴፮፣ (አ. ኢ. አ. ፲፱፻፵፩)፣ ዓ. ም. ነጋሪት፣ ጋዜጣ፣ ቁጥር፣ ፱፣ ፫፣ ዓመት።

14. በእነዚህ፣ ቁጥሮች፣ ውስጥ፣ የሚገኙት፣ ጽሑፎች፣ የሚከተሉት፣ ናቸው፡—

ቁ. ፯፻፲፬ = ሴትየዋ፣ ለምትገባባቸው፣ ዕዳዎች፣ ወንድየው፣ ዋስ፣ ስለመሆን።
ከጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነት፣ ሁኔታ፣ የሚኖር፣ ሰው።

ለአርሱ፣ ወይም፣ ለርሱዋ፣ ወይም፣ ከግንኙነት፣ ለተወለዱ፣ ልጆች፣ መኖሪያ፣ ስትል፣ ሴቲት፣ ለፈረ መቻቸው፣ አስፈላጊ፣ ለሆኑ፣ ውሎች፣ ሁሉ፣ በሕግ፣ መሠረት፣ በአንድነት፣ ጋላ፣ ነው።

ቁ. ፯፻፲፭ = የልጆች፣ መወለድ።

ከጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነት፣ መኖር፣ የተወለዱት፣ ልጆች፣ መወለዳቸው፣ የሚረ ጋገጠው፣ ስለመወለድ፣ በተባለው፣ ምዕራፍ፣ ውስጥ፣ በተደነገጉት፣ ደንቦች፣ መሠረት፣ ነው።

ቁ. ፯፻፲፮ = (፪) እንዲያልቅ፣ የሚያደርገው፣ ወንድየው፣ ሊሆን።

(፩) ከጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነት፣ የሚኖር፣ ሰው፣ ግናቸውም፣ ጊዜ፣ ግንኙነቱን፣ እንዲያልቅ፣ ለማድረግ፣ ይችላል።

(፪) እንዲህም፣ በሆነ፣ ጊዜ፣ ርትዕ፣ ሲያሰገድድ፣ እጅግ፣ ቢበዛ፣ ለሦስት፣ ወር፣ ለሴትየዋ፣ ኑሮ፣ የሚበቃ፣ ኪሣራ፣ ዳኞች፣ እንዲከፍላት፣ ለማዘዝ፣ ይችላሉ።

15. የእነዚህ፣ ድንጋጌዎች፣ ጽሑፋቸው፣ እንደሚከተሉ፣ ናቸው፡—

ቁ. ፯፻፳ = ትርጓሜ።

ከጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነት፣ መኖር፣ ግለት፣ እንድ፣ ሰውና፣ አንዲት፣ ሴት፣ በሕግ፣ በሚጸና፣ አኳኝን፣ ጋብቻ፣ ሳያደርጉ፣ እንደ፣ ባልና፣ ሚስት፣ ሆነው፣ በመኖር፣ እድርገውት፣ የሚገኘው፣ ሁኔታ፣ ነው።

ቁ. ፯፻፶ = ማጠናቀቂያ።

(፩) ከጋብቻ፣ ውጭ፣ በግብረ፣ ሥጋ፣ ግንኙነት፣ እለ፣ ለማለት፣ ሰውዬውና፣ ሴትየዋ፣ የሚያሳ ዩት፣ ሁኔታ፣ በደንብ፣ እንደተጋቡ፣ ሰዎች፣ ዐይነት፣ መሆኑ፣ አስፈላጊና፣ በቂ፣ ነው።

16. የቁጥር፣ ፯፻፲፫ = ጽሑፉ፣ የሚለው፣

ቁ. ፯፻፲፫ (፫) ስለ፣ ግጽናት።

የመጀመሪያዬቱ፣ ሚስት፣ ለመኖሪ፣ ግስረጃ፣ ግትረብ፣ ያለበት፣ በጋብቻ፣ ላይ፣ ጋብቻ፣ ተደር ገል፣ የሚለው፣ ነው።

በሁልጊዜ ፡ ጽኑ ፡ ሆኖ ፡ ስለሚቆይ ፡ (አንቀጽ ፡ ፮፻፲፪ ፡ ከ፮፻፺፮ ፡ (፩—፪) ጋር) ፤ የተሰረዘው ፡ አንቀጽ ፡ አስፈላጊ ፡ አይደለም ።¹⁷

እላይ ፡ ከተሰጡት ፡ ሐሳቦች ፡ አንዱን ፡ ምረጠና ፡ ተከራከሩ ፡ በሁለተኛውና ፡ በሦስተኛው ፡ ሐሳቦች ፡ ላይ ፡ ከሚቴው ፡ ባልና ፡ ሚስቶች ፡ ከጋብቻ ፡ ውጭ ፡ በግብረ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት ፡ ለመኖር ፡ መፈቃቀድ ፡ ይችላሉ ፡ የሚለውን ፡ አንቀጽ ፡ ሳይቀበለው ፡ ቀርቶ ፡ አስገዳጅ ፡ በሆነው ፡ አንቀጽ ፡ ፮፻፵፫ ፡ (፪)¹⁸ መተካቱን ፡ አስታውሱ ። (ልብ ፡ አድርጉ) ። ከጋብቻ ፡ ውጭ ፡ የግብረ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነቶች ፡ በሕግ ፡ የታወቁና ፡ የሚመሩ ፡ መሆናቸውንም ፡ አስታውሱ ፡ (አንቀጽ ፡ ፮፻፳—፮፻፳፭)።¹⁹ ።

17. የእነዚህ ፡ ቁጥሮች ፡ ጽሑፎች ፡ እንደሚከተሉት ፡ ናቸው ፡—
ቁ. ፮፻፲፪ ፡ (፪) ፡ የጋብቻ ፡ መፍረስ ።

(፩) ከዚህ ፡ በላይ ፡ ባለው ፡ ቁጥር ፡ በተመለከተው ፡ አኳኋን ፡ በጋብቻ ፡ ላይ ፡ ጋብቻ ፡ ያደረገው ፡ ሰው ፡ (ባል ፡ ወይም ፡ ሚስት) ፡ እንደኛው ፡ ወይም ፡ ሀቃይ ፡ ሕጉ ፡ በሚያቀርበው ፡ ጥያቄ ፡ ጋብቻው ፡ ይፈረጋል ። (ቁ. ፮፻፲፩) ።

(፪) ዳኞች ፡ ጋብቻው ፡ እንዲፈረስ ፡ የሚያደርጉት ፡ በግዴጣሬጣር ፡ አኳኋን ፡ በጋብቻ ፡ ላይ ፡ ጋብቻ ፡ ያደረገው ፡ ሰው ፡ ባለቤት ፡ ጋብቻው ፡ በተደረገበት ፡ ጊዜ ፡ በሕይወቱ ፡ መኖሩ ፡ የተረጋገጠ ፡ እንደሆነ ፡ ነው ።

ቁ. ፮፻፺፮ ፡ መሪ ፡ ደንቦች ።

(፩) የጋብቻ ፡ ሁኔታዎች ፡ ከግንደል ፡ የተነሣ ፡ የጋብቻውን ፡ መፍረስ ፡ ዳኞች ፡ በሚወስኑበት ፡ ጊዜ ፡ መፍረሱ ፡ የሚያስከትለውን ፡ ውጤት ፡ በርትዕ ፡ ይወስናሉ ።

(፪) ፍቺ ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ በተጋቢዎቹ ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ የገንዘብ ፡ ግንኙነት ፡ ለማጣራት ፡ በተደነገጉት ፡ ደንቦች ፡ ዳኞቹ ፡ ይመራሉ ። (ከቁ. ፮፻፺፯ ፡ እስከ ፡ ፮፻፺፩) ።

18. ከዚህ ፡ በላይ ፡ በግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፮ ፡ የተጠቀሰውን ፡ ዴቪድ ፡ ገጽ ፡ ፶፭ ፡ የግርጌ ፡ ማስታወሻ ፡ ፵፮ ፡ ይመለከታል ።

ቁጥር ፡ ፮፻፵፫ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፡—

(፪) እንዲሁም ፡ ባል ፡ ለሚስቱ ፡ ታማኝ ፡ መሆን ፡ ይገባዋል ።

19. እነዚህ ፡ ቁጥሮች ፡ በፍትሐ ፡ ብሔር ፡ ሕግ ፡ ውስጥ ፡ በመጽሐፍ ፡ ሁለት ፡ (፪) ፡ በአንቀጽ ፡ አራት ፡ (፱) ፡ በስምንተኛው ፡ ምዕራፍ ፡ (ከጋብቻ ፡ ውጭ ፡ በግብረ ፡ ሥጋ ፡ ግንኙነት ፡ ስለመኖር) ፡ ያሉትን ፡ ያጠቃልላሉ ።